

ŚLĄSKI
UNIwersYTET
MEDYCZNY
W KATOWICACH

Studenckie
Towarzystwo
Naukowe
SUM

I STUDENCKA
KONFERENCJA NAUKOWA

Największe Wyzwania Epidemiologii Współczesnej i Zdrowia Publicznego

29 maja 2025
10.00

REJESTRACJA
NA STRONIE
medsrod.sum.edu.pl

ORGANIZATOR

Studenckie Koło Naukowe
przy Katedrze i Zakładzie
Medycyny i Epidemiologii
Środowiskowej

MIEJSCE

Wydział Nauk
Medycznych w Zabrze
ul. Jordana 19 (aula)

I Studencka Konferencja Naukowa

„Największe wyzwania epidemiologii współczesnej i zdrowia publicznego”

Zabrze, 29.05.2025 r.

Komitet organizacyjny	Komitet naukowy
Przewodnicząca: dr n. med. Karolina Lau Zastępca Przewodniczącej: Agnieszka Sawina Członkowie: dr hab. n. med. Janusz Kasperczyk dr n. med. Alina Mroczek dr n. o zdr. Joanna Zembala-John dr n. med. Katarzyna Kryszczyshyn-Musialik Marta Milewska Justyna Słota Kaja Hanys Katarzyna Lis Milena Orzażewska Michał Krawiec	 dr hab. n. med. Janusz Kasperczyk dr n. med. Karolina Lau dr n. med. Alina Mroczek dr n. o zdr. Joanna Zembala-John dr n. med. Katarzyna Kryszczyshyn-Musialik

Sponsorzy:

Studenckie Towarzystwo Naukowe
Śląskiego Uniwersytetu Medycznego
w Katowicach

Bruxism in Young Adults (18–25): The Role of Stress and Psychological Factors

Piotr Ziobro¹, Justyna Zientek¹, Jakub Fiegler-Rudol¹, Karolina Lau²

1. Student Scientific Society at the Department of Environmental Medicine and Epidemiology, Faculty of Medical Sciences in Zabrze, Medical University of Silesia, 41-800 Katowice, Poland

2. Department of Environmental Medicine and Epidemiology, Faculty of Medical Sciences in Zabrze, Medical University of Silesia, 41-800 Katowice, Poland

Abstract

Bruxism, defined as the involuntary activity of the masticatory muscles manifested by teeth grinding and clenching, represents a significant health concern among young adults. This study analyzes the etiopathogenesis, prevalence, and risk factors of bruxism in this age group, with particular emphasis on the role of psychological stress. A review of the literature reveals a significant correlation between high stress levels and increased bruxism symptoms, regardless of gender. Neurophysiological mechanisms underlying the disorder are discussed, including the involvement of the HPA axis and dopaminergic pathways. The study also highlights the utility of modern methods for monitoring bruxism-related behaviors, such as Ecological Momentary Assessment (EMA), which allows for real-time symptom tracking. Emphasis is placed on the importance of early diagnosis and a comprehensive therapeutic approach that addresses both the somatic and psychosocial aspects of bruxism. The findings underscore the need for further research on the interactions between stress, sleep, and pharmacotherapy in the context of effective prevention and treatment strategies.

AI in Medicine: An Analysis of Threats, Risks, and Solutions for the Future of Healthcare

Helena Brawańska¹, Marta Jędrzejowska¹, Karolina Lau², Janusz Kasperczyk²

1. Student Scientific Society at the Department of Environmental Medicine and Epidemiology, Faculty of Medical Sciences in Zabrze, Medical University of Silesia, 41-800 Katowice, Poland

2. Department of Environmental Medicine and Epidemiology, Faculty of Medical Sciences in Zabrze, Medical University of Silesia, 41-800 Katowice, Poland

Abstract

Artificial intelligence (AI) is playing an increasingly significant role in medicine, impacting diagnostics, treatment, and the organization of healthcare systems. This paper analyzes the potential benefits and risks associated with the implementation of AI in medicine. It particularly focuses on technical, ethical, and regulatory aspects, as well as the impact of AI on patient safety and the effectiveness of clinical decision-making.

A comprehensive literature review was conducted in PubMed, Scopus, and Google Scholar databases, considering publications from 2019 to 2025. Based on the selection of 41 articles, a qualitative synthesis of the results was made, identifying key challenges and recommendations for further research and implementation of AI in healthcare.

The analysis results indicate that AI significantly improves diagnostic precision and therapy efficiency, while also posing risks of algorithmic errors, model bias, and breaches of patient privacy. Effective implementation of AI requires legal regulations, clear application guidelines, and multidisciplinary collaboration among experts from various fields. Future research should focus on developing mechanisms to increase trust in AI systems and ensure their responsible use in medicine.

Artificial intelligence in dentistry: opportunity or threat? An analysis of dentists' and patients' perceptions of AI

Katarzyna Drobny, Miłosz Krysiak

SKN przy Katedrze i Zakładzie Medycyny i Epidemiologii Środowiskowej, WNMZ, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Abstract

Introduction. Artificial Intelligence (AI) is increasingly applied in dentistry—from radiological diagnostics and orthodontics to prosthetic design and practice management. High precision, speed and the potential for automating routine tasks position AI as a promising support tool for clinicians, while simultaneously raising questions about acceptance and trust among both dentists and patients.

Objective. This study aimed to compare the perception of AI in dentistry between two groups—dental practitioners and patients—in terms of viewing AI as either an “opportunity” or a “threat” in dental care.

Materials and Methods. In May 2025, a cross-sectional online survey was conducted via Google Forms with 101 respondents: 25 dentists (24.75 %) and 76 patients (75.25 %). The questionnaire comprised closed and multiple-choice questions addressing AI awareness, trust levels in AI-supported diagnoses and treatment plans (rated on a 1–5 scale, where 1 means not at all, and 5 completely), therapeutic preferences, perceived benefits and concerns regarding AI in dentistry.

Results. Dentists demonstrated higher trust in AI-supported diagnoses than patients, with mean trust scores of 2.90 versus 2.42 on a 1–5 scale. Trust varied markedly with AI knowledge: those with no, low, average, high, and very high familiarity reported mean scores of 2.41, 2.40, 2.47, 3.20 and 4.00 respectively, demonstrating a clear inflection at the “high” knowledge level. Trust in AI declined with age—peaking in the 21–30 cohort and falling lowest among those over 60—and tended to be greater among urban residents and respondents with higher education. In the dentist-supervised (hybrid) model, 56.44 % of participants would partially trust the AI-developed treatment plan, 30.69 % would fully trust it, and 12.87 % would not trust it; when error rates were equal, 79.21 % preferred a dentist supported by AI, 18.81 % favored human-only care, and just 1.98 % trusted AI alone.

Conclusions. AI in dentistry offers tangible diagnostic and organizational advantages; however, the principal barriers to its implementation are insufficient trust and limited user knowledge. One of the greatest challenges in modern public health is educating both patients and professionals about the capabilities and limitations of AI—a prerequisite for increasing acceptance and fully harnessing AI’s potential in clinical practice.

Assessment of body-esteem and attitudes toward various weight loss support methods among young adult women and men.

Zofia Graca, Tomasz Wołoszczuk, Jakub Kołodziej, Aleksandra Skowronek
SKN przy Katedrze i Zakładzie Medycyny i Epidemiologii Środowiskowej, WNMZ, Śląski
Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Introduction:

Excess body weight, affecting nearly 60% of the adult Polish population, remains a growing public health and social concern by increasing the risk of numerous chronic diseases and negatively impacting mental health. Women are more likely than men to experience societal pressure related to body image and weight. While the primary weight reduction strategy involves dietary modification and increased physical activity, modern medicine also offers a range of pharmacological and non-pharmacological approaches. The aim of this study was to assess body image and weight self-evaluation among young women and men aged 18–35, identify their weight-related goals, and analyze their attitudes toward selected weight loss support methods, taking into account the factors influencing these perceptions.

Materials and Methods:

A total of 406 individuals completed an anonymous questionnaire. The Polish adaptation of the BESAA scale was used. A 5-point Likert scale was applied to evaluate body-esteem and attitudes toward weight loss methods. Data were analyzed using Statistica 13.3.

Results:

The median BMI was 22.9 for women and 25.2 for men. In total, 76.4% of participants had previously attempted to lose weight. Women were significantly more likely than men to have done so (81.2% vs 63.7%) and to express a desire to lose weight (61.7% vs 46.9%).

Participants with normal BMI reported significantly higher satisfaction with their weight than those who were overweight or obese. In the 5-point Likert scale, respondents rated bariatric surgery highest in terms of perceived safety and effectiveness compared to listed pharmacological methods; however, mean scores across all presented methods remained relatively low.

Conclusions:

The findings highlight the need to strengthen educational efforts promoting body acceptance, realistic body image standards, and a healthy lifestyle, particularly among young women. Increasing public awareness of the differences, effectiveness, and safety profiles of various weight loss support methods is also essential.

Modern technologies in monitoring and treating type 2 diabetes in the elderly.

Agnieszka Sawina, Sara Rakotoarison

SKN przy Katedrze i Zakładzie Medycyny i Epidemiologii Środowiskowej, Wydział Nauk Medycznych w Zabrze, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Modern technologies are increasingly being used in medicine. The following review focuses on their application in the treatment of type 2 diabetes, with a special focus on the elderly. The cornerstone of therapy is regular glucose measurement, which until now has relied mainly on self-monitoring. In contrast, continuous glycemic monitoring systems are increasingly being used. App-linked devices significantly improve a patient's quality of life, but advanced technology can be difficult for older patients. Another aspect of diabetes treatment is diet. Maintaining a diet can also be facilitated by apps and artificial intelligence (AI). The advantages of technologies such as voice-based AI and mHealth include ease of accessibility, effective therapy control, and reduced healthcare costs. This is especially important in older patients with multimorbidity and a difficult disease course. However, it is crucial to educate older patients and their caregivers to implement these solutions into daily therapy. Support from doctors, families, and interface customization will make them easier to use. AI-based systems will soon be a mainstay of diabetes therapy.

Prebiotics – the foundation of preventive health care

Wiktoria Ficoń, Maksymilian Dobosz

Student Science Club at the Department of Human Nutrition, Faculty of Public Health in Bytom, Medical University of Silesia in Katowice, Poland

Introduction: Prebiotics are substances that include starch and dietary fiber, among others. These components are not digested in the human digestive tract but support the development and activity of the gut microbiota by stimulating the growth and activity of bacteria that colonize the colon.

Objective: The aim of the study was to analyze the awareness and knowledge of survey participants regarding prebiotics, their role in maintaining health, and disease prevention.

Material and Methods: The research material consisted of a group of 140 individuals—99 women and 41 men aged between 30 and 50 years. The research method used in the study was a diagnostic survey, with a proprietary questionnaire as the research technique.

Results: A correct definition of the term "prebiotic" was selected by 57.1%, while 25% confused it with probiotics. The terms "probiotic" and "prebiotic" are considered synonymous by 20% of respondents, whereas 12.1% were unable to answer the question. More than half of the respondents (57.6%) know that probiotics can be combined with prebiotics, but only 48.6% could identify a range of products that contain them. According to 65% of respondents, prebiotics undergo fermentation in the digestive tract, which is the correct answer, whereas 35% provided an incorrect response.

Conclusions: Some respondents are aware of the positive effects of prebiotics on gut health. However, specific health benefits and prebiotic-rich products remain unclear to many. The results indicate a need for further public education, including a detailed explanation of the differences between prebiotics and probiotics and their role in human nutrition.

Primary Pericardial Mesothelioma: A Cancer Without Prognosis? – An Epidemiological and Clinical Challenge.

Estera Pazek, Michał Sikorski, Michał Kapalka, Michał Krawiec

Student Scientific Society at the Chair and Clinical Department of Cardiac, Vascular and Endovascular Surgery and Transplantology, Silesian Medical University in Katowice, Silesian Centre for Heart Diseases in Zabrze, Poland

Background: Primary pericardial mesothelioma (PPM) is an exceptionally rare and aggressive malignancy originating from the pericardial mesothelium. Due to its non-specific symptoms and challenging diagnostic profile, it is frequently identified at an advanced stage, limiting treatment options and negatively impacting survival. This study aims to retrospectively analyze reported PPM cases from 2015 to 2025, with a focus on epidemiological trends, diagnostic approaches, and clinical outcomes.

Methods: A systematic literature review was conducted using PubMed, Medline, and Web of Science databases to identify published case reports and series of PPM from 2015 onward. Extracted data included patient demographics, clinical presentation, diagnostic methods, therapeutic interventions, and survival outcomes. Epidemiological data on incidence, mortality, and risk factors were also assessed.

Results: A total of 32 cases of PPM were identified. The mean patient age was 52 years, with an equal sex distribution (50% male, 50% female). Documented exposure to asbestos was noted in 15% of cases. In terms of clinical presentation, localized pericardial involvement was reported in 44% of patients, constrictive pericarditis in 19%, and cardiac tamponade in 81%. Surgical intervention was undertaken in 56% of patients, while chemotherapy was administered in 53%. At 12 months post-diagnosis, overall mortality was 60%.

Conclusions: PPM continues to pose substantial diagnostic and therapeutic challenges due to its rarity, non-specific symptomatology, and aggressive nature. Despite generally poor prognosis, accumulating clinical data may contribute to earlier recognition and improved management strategies. Early diagnosis combined with individualized treatment may offer a survival benefit in selected cases.

Jeden pacjent, wiele urządzeń, wspólne zagrożenie: oversensing załamek T w przebiegu hiperkaliemii.

Aleksandra Hakało, Michał Krawiec, Agnieszka Radziewicz

Studenckie Koło Naukowe przy Katedrze i Klinice Kardiologii i Elektroterapii, Wydział Nauk Medycznych w Zabrzu, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Kardiologiczne urządzenia wszczepialne, takie jak kardiowertery-defibrylatory (ang. implantable cardioverter-defibrillator, ICD) oraz stymulatory serca, pełnią kluczową rolę w leczeniu pacjentów z ciężkimi zaburzeniami rytmu serca. Umożliwiają monitorowanie i kontrolowanie pracy serca pacjenta, zapobiegając groźnym incydentom arytmicznym. Ich działanie może zostać jednak zakłócone poprzez zaburzenia elektrolitowe, do których należy hiperkaliemia. Taki stan może być przyczyną nieadekwatnych wyładowań lub błędnej detekcji arytmii.

Opisany w poniższym przypadku mężczyzna, lat 42, z historią przewlekłej niewydolności serca oraz schyłkowej niewydolności nerek, trafił do Śląskiego Centrum Chorób Serca w Zabrzu w celu oceny układu krążenia i dalszego leczenia. Pacjent przeszedł w 2023 roku implantację podskórnego kardiowertera-defibrylatora (ang. subcutaneous implantable cardioverter defibrillator) z powodu zespołu chorej zatoki oraz rozstrzeni lewej komory. W trakcie leczenia, pacjent doznał nieadekwatnego wyładowania sICD spowodowanego hiperkaliemią (poziom potasu sięgał 7.21 mmol/l), co doprowadziło do nadmiernej wrażliwości urządzenia na załamek T i nieadekwatnej terapii wysokoenergetycznej. Urządzenia wszczepialne to podstawa leczenia pacjentów z ciężkimi zaburzeniami rytmu serca, jednak ich skuteczność zależy od prawidłowego monitorowania stężenia elektrolitów. Hiperkaliemia może prowadzić do zakłóceń w działaniu tych urządzeń, co podkreśla konieczność systematycznej kontroli poziomu elektrolitów, zwłaszcza potasu, u pacjentów z implantowanymi urządzeniami. Regularne monitorowanie elektrolitów oraz dostosowanie terapii jest kluczowe w zapobieganiu powikłaniom i zapewnieniu prawidłowego funkcjonowania ICD. Umożliwia również uniknięcie przeprogramowania urządzenia w przypadku.

Stwierdzenie trzech genogatunków należących do kompleksu *Borrelia burgdorferi* sensu lato w kleszczach pospolitych odłowionych na terenie kompleksu wodnego Pogoria II w Dąbrowie Górniczej

Julia Herbuś, Jędrzej Sroka, Aleksandra Meus, Renata Haczykowska

Studenckie Koło Naukowe przy Pracowni Parazytologii Katedry i Zakładu Mikrobiologii,
Wydział Nauk Farmaceutycznych, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Wprowadzenie: Kleszcze pospolite (*Ixodes ricinus*) są głównymi wektorami bakterii z kompleksu *Borrelia burgdorferi* sensu lato, które są odpowiedzialne za rozwój choroby wieloukładowej, boreliozy z Lyme. Ze względu na coroczny wzrost liczby przypadków boreliozy, konieczne jest stałe i szczegółowe monitorowanie obecności tego patogenu w populacjach kleszczy występujących na terenach rekreacyjnych.

Cel pracy: Celem badania była analiza molekularna kleszczy *Ixodes ricinus* zebranych w rejonie kompleksu wodnego Pogoria II w Dąbrowie Górniczej pod kątem występowania bakterii *Borrelia burgdorferi* sensu lato oraz określenie potencjalnego ryzyka epidemiologicznego.

Material i metody: Kleszcze były zbierane metodą flagowania w okresie wiosennym 2023 roku na wyznaczonym wcześniej terenie. Materiał genetyczny wyizolowano, a następnie amplifikowano fragment genu *flaB* techniką PCR. Produkty amplifikacji poddano analizie elektroforetycznej, a pozytywne próby oczyszczono metodą kolumnkową i zsekwencjonowano. Identyfikację gatunkową przeprowadzono na podstawie analizy sekwencji przy użyciu Nucleotide BLAST bazy NCBI.

Wyniki: Łącznie oznaczono i przeanalizowano molekularnie 60 kleszczy (*Ixodes ricinus*), w tym 30 samic i 30 samców. Patogeny wyodrębniono u 15 kleszczy. W badanym materiale stwierdzono obecność trzech genogatunków bakterii: *Borrelia lusitaniae*, *B. afzelii* oraz *B. garinii*. Występowanie czynników chorobotwórczych stwierdzono u 6 samic (u 4- *B. afzelii*, u 2- *B. lusitaniae*) i 9 samców (u 5- *B. lusitaniae*, u 2- *B. afzelii*, u 2- *B. garinii*). Dominował genogatunek *B. lusitaniae* (46,7% pozytywnych prób).

Wnioski: Występowanie bakterii z kompleksu *Borrelia burgdorferi* sensu lato w badanych kleszczach wskazuje na ryzyko epidemiologiczne dla osób przebywających na obszarze kompleksu wodnego Pogoria II w Dąbrowie Górniczej. Wyniki podkreślają konieczność prowadzenia stałego monitoringu oraz działań edukacyjnych w zakresie profilaktyki chorób odkleszczowych.

Czy AI ma lepsze oko od studenta? Analiza zdjęć radiologicznych w stomatologii z wykorzystaniem sztucznej inteligencji.

Hanna Głowacz, Monika Warlewska, Kamila Wolnica.

Studenckie Koło Naukowe przy Katedrze i Klinice Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach.

Wstęp:

Obrazy radiologiczne stanowią kluczowe narzędzie diagnostyczne w nowoczesnej medycynie i stomatologii, umożliwiając ocenę struktur kostnych. Rozwój sztucznej inteligencji (AI) sprzyja podejmowaniu prób wdrażania automatyzacji analizy obrazów radiologicznych. Zastosowanie AI w analizie zdjęć pantomograficznych i tomografii komputerowej ma potencjał w zakresie wczesnego wykrywania zmian patologicznych, co może korzystnie wpłynąć na zdrowie publiczne i epidemiologię, szczególnie w środowiskach z ograniczonym dostępem do specjalistów.

Cel:

Celem badania było porównanie skuteczności diagnostycznej oceny ortopantomografów przez studentów stomatologii z analizą przeprowadzoną przez algorytm sztucznej inteligencji.

Metoda:

Zdjęcia RTG pantomograficzne zostały niezależnie ocenione przez studentów stomatologii pod kątem obecności patologii kostnych. Następnie obrazy te zostały przetworzone przez narzędzie AI analizujące obrazy (ChatGPT). Wyniki obu ocen porównano z interpretacją doświadczonego lekarza specjalisty.

Wyniki:

Analiza wykazała częściową zgodność między ocenami studentów a wynikami AI. Studenci lepiej radzili sobie z identyfikacją artefaktów i interpretacją obrazów w kontekście klinicznym, podczas gdy AI wykrywała zmiany klinicznie nieistotne oraz popełniała błędy diagnostyczne.

Wnioski:

Sztuczna inteligencja wykazuje duży potencjał jako narzędzie wspomagające diagnostykę radiologiczną w stomatologii. Jednakże, pełne zastąpienie klinicysty nie jest możliwe. Integracja wiedzy lekarza z analizą AI może poprawić wczesne wykrywanie patologii i zwiększyć w przyszłości efektywność badań przesiewowych. Dalsze badania są konieczne w celu walidacji takich narzędzi i ich wdrożenia do praktyki klinicznej oraz epidemiologicznej.

Brudne ręce, czysta niewiedza? Zakażenia szpitalne w oczach studentów.

Kaja Hanys, Monika Otocka, Agnieszka Sawina

SKN przy Katedrze i Zakładzie Medycyny i Epidemiologii Środowiskowej

Wstęp: Zakażenia nabyte w placówkach służby zdrowia stanowią wyzwanie w każdym szpitalu, nawet tych działających według najwyższych standardów. Dotyczą one od 5 do 10% hospitalizowanych pacjentów. Przyczyny ich rozprzestrzeniania się to między innymi niewłaściwa higiena rąk personelu, użycie niejałowego sprzętu medycznego, skażenie środowiska pacjenta, przyjęcie do szpitala pacjentów wymagających specjalnych warunków, których nie można zapewnić, a także błędy w funkcjonowaniu systemów kontroli zakażeń czy nieprzestrzeganie norm sanitarnych.

Grupą najbardziej narażoną są pacjenci po przebytych terapiach immunosupresyjnych, osoby z zaburzeniami odporności, po rozległych urazach, pacjenci stosujący antybiotykoterapię długotrwale, także dzieci i osoby starsze.

Aby zapobiegać rozprzestrzenianiu się zakażeń szpitalnych istotnym elementem jest efektywny system ich kontroli i prewencji, opracowany w oparciu o obowiązujące regulacje prawne. Głównym zadaniem systemu jest ograniczenie ryzyka wystąpienia zakażeń, co bezpośrednio wpływa na poprawę jakości opieki zdrowotnej i zwiększenia bezpieczeństwa pacjentów.

Podejmowanie działań w tym obszarze jest wyjątkowo ważne z uwagi na narastający problem oporności drobnoustrojów na stosowane antybiotyki w polskich placówkach medycznych oraz rosnącą liczbę zakażeń wywoływanych przez patogeny wielolekooporne, które są trudne do wyeliminowania z otoczenia szpitalnego.

Cel badania: Sprawdzenie wiedzy studentów kierunku lekarskiego na temat zakażeń szpitalnych oraz metod przeciwdziałania zakażeniom.

Materiały i metody: Przebadano grupę 300 studentów kierunku lekarskiego na Uniwersytetach Medycznych. W pracy wykorzystano metodę sondażu diagnostycznego. Sporządzono ankietę, według obowiązujących norm i zasad konstruowania kwestionariusza badawczego, zawierającą 20 pytań. Oprócz metryczki, w ankiecie zostały zawarte pytania poruszające temat zakażeń szpitalnych oraz procedur ograniczających ryzyko zakażeń.

Wyniki: Z wykonanych badań wynika, że studenci nie mają wystarczającej wiedzy na temat zakażeń szpitalnych. Natomiast większość studentów potrafi wskazać prawidłowe metody zapobiegania zakażeniom.

Wnioski: Badania pokazują, że poziom wiedzy studentów uczelni medycznych na temat zakażeń szpitalnych jest zróżnicowany. Mimo że mają oni podstawową wiedzę, istnieje potrzeba pogłębienia edukacji na temat zakażeń szpitalnych. Warto skupić się na zwiększeniu liczby praktycznych szkoleń oraz regularnym aktualizowaniu informacji na temat procedur higienicznych i zapobiegawczych.

Obraz ciała kobiet – wpływ wieku i masy ciała.

Karolina Kozik

Studenckie Koło Naukowe Przy Zakładzie Profilaktyki Chorób Metabolicznych, Wydział Zdrowia Publicznego w Bytomiu, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Wprowadzenie: Obraz ciała definiowany jest jako subiektywne wyobrażenie jednostki o własnym ciele, obejmujące zarówno ocenę wyglądu zewnętrznego, jak i odczucia związane z ciałem. Znaczącym czynnikiem wpływającym na obraz ciała jest jego masa. Kobiety na różnych etapach swojego życia mierzą z wyzwaniami tj. presja medialna, porównania społeczne, internalizacja szczupłej sylwetki czy procesy starzenia, które mają wpływ na postrzeganie własnego ciała.

Cel: Celem badania była ocena wpływu masy ciała i wieku na postrzeganie własnego ciała przez kobiety.

Materiał i metody: Badanie przekrojowe zostało przeprowadzone za pomocą kwestionariusza ankiety z wykorzystaniem BAT (Body Attitude Test), który służy do oceny obrazu ciała w trzech podskalach: ogólne niezadowolenie z ciała, negatywne oszacowanie wymiarów ciała, brak zażyłości z własnym ciałem. W badaniu wzięło udział 1016 kobiet, które zostały przydzielone do następujących kategorii wiekowych: 18-24 lat ($n=255$), 25-35 lat ($n=142$), 36-45 lat ($n=215$), 46-54 lat ($n=232$), 55+ lat ($n=172$). Wyniki zostały poddane analizie statystycznej przy użyciu programu Statistica 13.0. Poziom istotności statystycznej został przyjęty dla $p<0,05$.

Wyniki: Wraz ze wzrostem wieku kobiet malało ogólne niezadowolenie z ciała ($r=-0,09$) a rosło negatywne oszacowanie wymiarów ciała ($r=0,10$), $p<0,01$. Im wyższy wskaźnik BMI, tym gorsze było postrzeganie własnego ciała wśród badanych kobiet ($r=0,49$), $p<0,01$. Niezadowolenie bądź szczególne niezadowolenie z własnego ciała zadeklarowało 50,1% ($n=509$) badanych kobiet, z czego 42,8% ($n=218$) miało wskaźnik BMI w normie ($\gamma=-0,62$), $p<0,01$. 52,5% ($n=311$) kobiet, których wskaźnik BMI był w normie, postrzegały swoją masę ciała jako za wysoką bądź zdecydowanie za wysoką ($\gamma=0,93$), $p<0,01$. Ponad 35% badanych kobiet ($n=359$) wielokrotnie podejmowało próby odchudzania, które kończyły się niepowodzeniem, a 37,9% ($n=136$) z nich miało wskaźnik BMI w normie ($\gamma=0,61$), $p<0,01$.

Wnioski: Wraz ze wzrostem wieku kobiet obserwowano spadek ogólnego niezadowolenia z ciała, przy jednoczesnym wzroście tendencji do negatywnego oszacowania jego wymiarów. Wśród kobiet z prawidłową masą ciała zaobserwowano nieadekwatną ocenę własnego ciała.

Obecność antybiotyków w żywności, a konsekwencje dla zdrowia człowieka.

Dominika Nicz, Gabriela Mysłək, Katarzyna Lis

Studenckie Koło Naukowe przy Katedrze i Zakładzie Medycyny i Epidemiologii Środowiskowej

Współczesny rozwój technologiczny przyczynia się do intensyfikacji działań w wielu dziedzinach, w tym w medycynie, weterynarii i rolnictwie. Obszary te są ze sobą ściśle powiązane, między innymi poprzez szerokie zastosowanie antybiotyków. Jedną z cech łączącą ze sobą te obszary jest szeroko pojęte stosowanie antybiotyków. Preparaty te (substancje bakteriobójcze), wykorzystywane zarówno w leczeniu ludzi jak i zwierząt, coraz częściej stanowią źródło problemów zdrowotnych i środowiskowych. Nadmierne i niekontrolowane stosowanie antybiotyków w hodowli, a także nawożenie pól uprawnych obornikiem i innymi produktami pochodzenia zwierzęcego, prowadzi do ich akumulacji w środowisku i przenikania do łańcucha pokarmowego. W konsekwencji w żywności mogą występować pozostałości substancji przeciwdrobnoustrojowych. Długotrwała ekspozycja na niskie dawki antybiotyków może skutkować rozwojem oporności bakterii na leczenie (antybiotykooporność), a także wywoływać inne działania niepożądane, takie jak hepatotoksyczność, reakcje alergiczne czy potencjalne działanie rakotwórcze. Z tego względu kluczowe znaczenie mają regulacje prawne określające dopuszczalne poziomy pozostałości (ang. Maximum Residue Level -MRL) oraz zasady racjonalnego stosowania antybiotyków w produkcji zwierzęcej i rolniczej, których celem jest ochrona zdrowia publicznego. Podsumowując, obecność antybiotyków w żywności stanowi istotne zagrożenie dla zdrowia publicznego, głównie poprzez nasilenie zjawiska antybiotykooporności. Dlatego kluczowe znaczenie ma racjonalne stosowanie tych substancji w hodowli i rolnictwie, a także skuteczna kontrola legislacyjna i sanitarna na wszystkich etapach produkcji żywności.

Corynebacterium diphtheriae – niedoceniane zagrożenie? Analiza ryzyka epidemiologicznego błonicy w XXI wieku

Magdalena Sulasz, Jakub Fiegler-Rudol, Karolina Lau, Janusz Kasperczyk

STN przy Katedrze i Zakładzie Medycyny i Epidemiologii Środowiskowej WNMZ, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Błonica (dyfteryt) to potencjalnie ciężka choroba zakaźna wywoływana przez *Corynebacterium diphtheriae*, której głównym czynnikiem patogenności jest produkcja toksyny błoniczej. Mimo znacznego spadku liczby zachorowań w wyniku wprowadzenia szczepień ochronnych, w ostatnich latach obserwuje się niepokojący wzrost przypadków tej choroby, co wskazuje na utrzymujące się zagrożenie epidemiologiczne. Cel pracy: Celem pracy było przedstawienie aktualnego obrazu błonicy jako zagrożenia epidemiologicznego oraz ocena, czy w kontekście współczesnej wiedzy medycznej i aktualnych statystyk dotyczących szczepień, zagrożenie to pozostaje istotne zarówno w Polsce, jak i na świecie. Metody: W pracy zastosowano przegląd narracyjny literatury. Analizie poddano źródła naukowe, kliniczne i epidemiologiczne dostępne w bazach PubMed, Scopus i Google Scholar z lat 2000–2024. Uwzględniono także dokumenty WHO, CDC oraz dane historyczne dotyczące rozwoju wiedzy o błonicy. Oceniano aktualność, wiarygodność oraz przydatność danych w kontekście zagrożenia zdrowia publicznego. Wyniki: Błonica nadal stanowi realne zagrożenie zdrowotne, szczególnie w populacjach o niskim poziomie wyszczepienia. Choroba może prowadzić do poważnych powikłań kardiologicznych i neurologicznych. Kluczowe znaczenie dla ograniczenia ryzyka zachorowań ma wczesna diagnostyka, szybkie wdrożenie leczenia obejmującego antytoksynę i antybiotykoterapię oraz utrzymanie wysokiego poziomu wyszczepialności. Wnioski: Błonica, mimo że obecnie rzadziej diagnozowana, nie powinna być lekceważona. Konieczne są działania profilaktyczne, edukacyjne i epidemiologiczne, aby zapobiec nawrotowi zachorowań na większą skalę. Szczepienia pozostają najskuteczniejszym narzędziem w walce z tą chorobą.

Yersinia enterocolitica - jakie problemy może sprawić?

Maria Orzechowska, Aleksandra Hakało, Antoni Kiszka, Jadwiga Hartman
Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Pielęgniarstwa Chirurgicznego i Propedautyki
Chirurgii, Wydział Nauk Medycznych w Zabrze, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach
Opiekun pracy: dr Magdalena Bichalska-Lach
Opiekun koła: dr n. med. Marek Rudzki

Abstrakt

Ostre zapalenie wyrostka robaczkowego jest najczęstszą przyczyną pilnych operacji jamy brzusznej. Podstawę rozpoznania stanowi obraz kliniczny, jednak pomimo zaawansowanych metod diagnostycznych jest jednym z najtrudniejszych w diagnostyce schorzeń, ze względu na niespecyficzny charakter objawów. *Yersinia enterocolitica* to rzadko występujący patogen, którego zakażenie w obrębie układu pokarmowego również manifestuje się nie charakterystycznymi objawami. Bakteria może wywoływać różne choroby, między innymi zespół objawów przypominający ostre zapalenie wyrostka robaczkowego.

W pracy opisano pacjenta po usunięciu wyrostka robaczkowego, u którego potwierdzono histopatologicznie rozpoznanie ostrego zapalenia wyrostka robaczkowego. W przebiegu pooperacyjnym doszło do powstania ropnia w ranie, dlatego podczas jego ewakuacji ze względów epidemiologicznych wykonano badanie bakteriologiczne z rany. Posiew tlenowy wymazu z rany pooperacyjnej wykazał obecność *Yersinia enterocolitica*.

Zakażenie bakterią *Yersinia enterocolitica* zwykle ma łagodny przebieg, jednak w niektórych przypadkach jest przyczyną poważnych powikłań, takich jak uszkodzenia układu kostno-stawowego lub pokarmowego. Wypracowanie nowej drogi rozpoznania i różnicowania jersiniozy jelitowej i ostrego zapalenia wyrostka robaczkowego powinno być jednym z priorytetów chirurgii gastroenterologicznej.

Doświadczenia zachowań dyskryminacyjnych kobiet korzystających ze świadczeń opieki reprodukcyjnej.

Martyna Szymańska.

Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Polityki Zdrowotnej. WZP w Bytomiu, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Dyskryminacja w sektorze opieki zdrowotnej, podobnie jak w innych obszarach życia społecznego, często wynika z błędnych przekonań i uprzedzeń związanych z płcią, wiekiem, pochodzeniem etnicznym, niepełnosprawnością oraz innymi cechami tożsamości. Szczególnie narażone na nierówne traktowanie są kobiety korzystające z opieki reprodukcyjnej, która obejmuje szeroki zakres świadczeń zdrowotnych, takich jak dostęp do antykoncepcji, badania prenatalne, leczenie chorób układu rozrodczego, terapia niepłodności, przerywanie ciąży oraz opieka okołoporodowa. Dyskryminacja ze względu na płeć jest poważnym problemem społeczno-kulturowym, obecnym w kontekście zdrowia reprodukcyjnego. Kobiety, jako główne beneficjentki tych usług, często doświadczają różnorodnych przejawów nierówności — od braku szacunku i niesprawiedliwego traktowania po odmowę dostępu do niektórych procedur medycznych. W odpowiedzi na te wyzwania wprowadzono przepisy prawne mające na celu ochronę zdrowia kobiet i mniejszości seksualnych przed dyskryminacją. Niestety, mimo podjętych działań, problem ten ma charakter globalny. Skutki dyskryminacji wpływają nie tylko na indywidualne doświadczenia pacjentek, ale także obniżają ogólną jakość świadczonych usług medycznych, przyczyniają się do pogorszenia wyników zdrowotnych i utrwalają istniejące nierówności społeczne.

Celem pracy było zbadanie doświadczeń kobiet w zakresie dyskryminacji w trakcie korzystania ze świadczeń opieki reprodukcyjnej.

Badanie przeprowadzono online i stacjonarnie z wykorzystaniem autorskiego, zwalidowanego kwestionariusza. Udział był dobrowolny. Kryteriami włączenia były: płeć żeńska, wiek ≥ 18 lat oraz korzystanie z opieki reprodukcyjnej w ciągu ostatnich 10 lat. Grupę badawczą stanowiły 401 kobiety. Badanie trwało od 1 czerwca 2024 do 1 lutego 2025. Analizę przeprowadzono w programie Statistica 13.3, przyjmując istotność statystyczną dla $p < 0,05$.

Większość kobiet pozytywnie ocenia swoje doświadczenia z opieką reprodukcyjną, jednak 28% respondentek zgłosiło przypadki dyskryminujących zachowań ze strony personelu medycznego – najczęściej były to niewłaściwy język, ignorowanie pytań lub wyraz twarzy sugerujący niechęć bądź odrazę. Ponadto 20% uczestniczek badania było świadkami dyskryminacji wobec innych pacjentek.

Zebrane informacje sugerują obecność pewnego stopnia dyskryminacji w opiece reprodukcyjnej. Dyskryminacja pacjentek w opiece zdrowotnej jest zjawiskiem negatywnym, aby jej przeciwdziałać należy przeprowadzać więcej badań i dokumentować doświadczenia kobiet w różnych odłamach medycyny, nie tylko w opiece reprodukcyjnej.

Stygmatyzacja pacjentów z chorobą otyłościową w systemie ochrony zdrowia: wstępne wyniki badań w grupie studentów medycyny i medyków.

Martyna Szymańska, Jakub Borszcz, Katarzyna Górka

Studenckie Koło Naukowe przy Katedrze Profilaktyki Chorób Metabolicznych, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Otyłość jest przewlekłą chorobą o złożonej etiologii, prowadzącą do nadmiernego gromadzenia się tkanki tłuszczowej. Jej leczenie bywa trudne, a brak odpowiedniej terapii wiąże się z licznymi powikłaniami, stanowiącymi poważne obciążenie dla systemu opieki zdrowotnej. Stygmatyzacja osób z otyłością obejmuje uprzedzone, stereotypowe i często niezgodne z rzeczywistością postawy oraz działania o charakterze dyskryminacyjnym. Tego rodzaju podejście nie tylko nie sprzyja redukcji masy ciała, ale również niesie ze sobą poważne konsekwencje psychologiczne, zdrowotne oraz społeczno-ekonomiczne.

Celem badania było zbadanie występowania stygmatyzacji i dyskryminacji pacjentów chorujących na otyłość przez personel medyczny i studentów medycyny.

Badanie zostało przeprowadzone w formie stacjonarnej w okresie od czerwca 2024 roku do kwietnia 2025 roku, z wykorzystaniem kwestionariusza ankiety obejmującego metryczkę oraz pytania dotyczące poglądów na temat otyłości i doświadczeń związanych ze stygmatyzacją osób z otyłością. W badaniu uczestniczyło 202 pracowników placówek medycznych zlokalizowanych na terenie województwa śląskiego oraz 128 studentów kierunku lekarskiego. Kwestionariusz wypełnili m.in. lekarze, lekarze dentyści, pielęgniarki, pielęgniarze, położne, dietetycy, elektrolodzy oraz ratownicy medyczni. Udział w badaniu był całkowicie dobrowolny. Zebrane dane zostały poddane analizie przy użyciu programu Microsoft Excel.

Większość respondentów – zarówno studentów kierunku lekarskiego, jak i pracowników ochrony zdrowia – deklarowała neutralny stosunek emocjonalny wobec pacjentów z otyłością. Niespełna połowa uczestników badania była świadkiem sytuacji, w której pacjent z nadmierną masą ciała doświadczał zachowań o charakterze dyskryminacyjnym. Jednocześnie 47% studentów i 57% medyków nie postrzegało tego zjawiska jako powszechne. Pomimo występujących uprzedzeń, zdecydowana większość ankietowanych wykazywała gotowość do podejmowania współpracy z pacjentami z otyłością.

Badanie wykazało istnienie pewnych uprzedzeń wobec pacjentów z chorobą otyłościową. Głębsze zrozumienie tych uprzedzeń oraz towarzyszących im błędnych przekonań może przyczynić się do podniesienia jakości kształcenia przyszłych pracowników ochrony zdrowia, co jest kluczowe dla skutecznego leczenia oraz lepszego zrozumienia przyczyn nadmiernej masy ciała. Uzyskane wyniki wskazują na potrzebę wdrożenia dodatkowych szkoleń dla personelu medycznego w zakresie etiologii otyłości oraz efektywnej komunikacji i pracy z pacjentami zmagającymi się z chorobą otyłościową.

Leki psychostymulujące poza wskazaniami medycznymi – zjawisko w środowisku studentów uczelni medycznych.

Nina Jankowska, Mateusz Gołębiowski

Studenckie Koło Naukowe przy Katedrze i Zakładzie Medycyny i Epidemiologii Środowiskowej, Wydział Nauk Medycznych w Zabrzu, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Abstrakt

W ostatnich latach obserwuje się rosnące zainteresowanie pozamedycznym stosowaniem leków psychostymulujących, takich jak metylofenidat czy modafinil, szczególnie w środowiskach akademickich. Substancje te wykorzystywane są przez osoby zdrowe w celu poprawy koncentracji, czujności oraz wydolności umysłowej. Celem badania była ocena skali oraz uwarunkowań stosowania leków psychostymulujących w celach niemedycznych wśród studentów kierunków medycznych, a także analiza ich wiedzy, postaw i doświadczeń związanych z tym zjawiskiem. Badanie przeprowadzono za pomocą anonimowej ankiety internetowej skierowanej do studentów uczelni medycznych. Kwestionariusz obejmował pytania dotyczące znajomości oraz stosowania leków psychostymulujących, źródeł ich pozyskiwania, motywacji, oczekiwanych efektów i działań niepożądanych, a także opinii na temat tego zjawiska. Pozamedyczne stosowanie leków psychostymulujących zadeklarowało 15% studentów. Najczęstszym powodem ich użycia była chęć poprawy koncentracji podczas nauki, wskazywana przez 84% stosujących. Wśród skutków ubocznych dominowały suchość w ustach, brak apetytu i bóle głowy, choć 38% stosujących nie zgłaszało żadnych niepożądanych objawów. Około 25% wszystkich respondentów rozważa użycie tych leków w przyszłości. 25% studentów deklaroowało, że zna osoby stosujące psychostymulanty bez wskazań medycznych. Zjawisko pozamedycznego stosowania leków psychostymulujących jest obecne w środowisku akademickim i stanowi istotne wyzwanie z punktu widzenia zdrowia publicznego. Niezbędne są dalsze działania edukacyjne oraz profilaktyczne, mające na celu zwiększenie świadomości studentów na temat rzeczywistego działania i potencjalnych zagrożeń wynikających z używania tych substancji bez wskazań medycznych.

Postawy studentów kierunków medycznych i niemedycznych z województwa śląskiego wobec problemu zaburzeń odżywiania.

Mateusz Olek, Mateusz Ordowski, Julita Klag

SKN przy Katedrze i Zakładzie Medycyny i Epidemiologii Środowiskowej WNMZ, SUM w Katowicach

Zaburzenia odżywiania (ang. Eating Disorders, ED) uważane są za jeden z najbardziej rozpowszechnionych problemów zdrowotnych. Określa się w ten sposób szkodliwe wzorce żywieniowe powiązane z liczbą, sposobem, częstotliwością posiłków, a także jakością jedzenia i związanymi z nim emocjami. Około 40% przypadków dotyczy nastolatków w wieku od 15 do 19 lat, z ogólnie wyższą częstością występowania wśród kobiet. ED powiązane są z różnorodnymi czynnikami ryzyka – biologicznymi, indywidualnymi lub społeczno-kulturowymi. Nielezione prowadzić mogą do poważnych konsekwencji somatycznych i psychicznych, wyniszczenia organizmu, a nawet śmierci [1-2].

W tym kontekście celem przeprowadzonego badania było poznanie postaw i opinii studentów kierunków medycznych i niemedycznych z województwa śląskiego wobec problemu ED.

Sformułowano pytania badawcze, które, po uzyskaniu zgody Komisji Bioetycznej, dystrybuowano w formie kwestionariusza internetowego. Uwzględniając kryteria wykluczenia, analiza objęła 217 uczestników: 146 studentów kierunków medycznych i 71 studentów kierunków niemedycznych z lat I-V. Analizę danych przeprowadzono za pomocą oprogramowania MS Excel i Statistica. Zależności oceniano za pomocą testu chi-kwadrat, uznając wartość $p < 0,05$ za istotną statystycznie.

Nie zaobserwowano istotnej statystycznie zależności między studentami kierunków medycznych i niemedycznych a koncentracją na sposobie odżywiania, koniecznością wdrożenia zmian żywieniowych oraz samooceną wiedzy na temat ED. Respondenci z wcześniejszych lat studiów wykazywali istotnie wyższą skłonność do zwracania uwagi na swoje nawyki i sposób odżywiania ($p < 0,05$). 87,6% ($N = 190$) respondentów wskazało ED jako istotny problem społeczny i zdrowotny. Prawie połowa ankietowanych, tj. 47,5% ($N = 103$), kiedykolwiek zmagająca się z ED. Istotnie częściej ($p < 0,05$) problem ten dotyczył kobiet. Większość spośród respondentek (51,1%, $N = 92$) wskazała doświadczenia zmagania z ED, podczas gdy większość spośród mężczyzn (61,8%, $N = 21$) negowała u siebie występowanie ED. Istotną zależność ($p < 0,05$) stwierdzono również między wiekiem ankietowanych a zgłaszanymi doświadczeniami występowania ED. Większość ankietowanych, tj. 72,4% ($N = 157$), znała osoby zmagające się z ED oraz 76,9% ($N = 167$) negowała lub nie potrafiła wskazać, czy osoby takie są wykluczane lub stygmatyzowane. Jako podstawę profilaktyki ED najczęściej wskazywano świadomość rodziców i pozytywne oddziaływanie na dziecko oraz edukację żywieniową, natomiast szkołę i media społecznościowe – jako środki przekazu oraz źródła treści dotyczących problemu ED.

Pomimo różnic między kierunkami studiów medycznych i niemedycznych, opinie, postawy i doświadczenia związane z problemem ED można uznać za podobne. Inne czynniki, jak wiek, płeć lub rok studiów ankietowanych mogą mieć większe znaczenie. Biorąc pod uwagę wysokie zainteresowanie badaniem wśród kobiet, jak również szczególnie częste występowanie ED u tej płci, można przypuszczać, że problem ten jest przez nie szerzej dostrzegany i może być uznany za istotny obszar ich zdrowia. Patrząc na zainteresowanie badanych treściami dotyczącymi ED w mediach społecznościowych, należy rozważyć ich rolę jako czynnika ryzyka, ale również potencjalnego narzędzia edukacji lub wsparcia. ED stanowią obecnie istotne wyzwanie społeczne i zdrowotne, co potwierdzają opinie badanych, stąd konieczne są

dalsze badania w tym obszarze, szczególnie pod kątem identyfikacji czynników ryzyka oraz działań profilaktycznych.

Ocena nadużywania gier komputerowych wśród studentów medycyny – nowy wymiar uzależnień behawioralnych jako wyzwanie zdrowia publicznego.

Monika Warlewska , Katarzyna Twardowska , Paulina Skoczeń

SKN przy Katedrze i Zakładzie Medycyny i Epidemiologii Środowiskowej, Wydział Nauk Medycznych w Zabrzu, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Wstęp: W dobie rosnącej cyfryzacji i dostępności technologii, zjawisko nadużywania gier komputerowych staje się coraz bardziej powszechne, zwłaszcza wśród młodych dorosłych. Zgodnie z klasyfikacją ICD-11, uzależnienie od gier komputerowych zostało uznane za zaburzenie psychiczne o charakterze behawioralnym (Gaming Disorder), co czyni je istotnym tematem w kontekście zdrowia publicznego. Problem ten nabiera szczególnego znaczenia wśród studentów kierunków medycznych, którzy są grupą narażoną na wysoki poziom stresu.

Cel pracy: Celem była ocena skali i charakteru nadużywania gier komputerowych wśród studentów medycyny oraz identyfikacja czynników mogących sprzyjać występowaniu objawów uzależnienia.

Materiał i metody:

Stworzono autorską ankietę uwzględniając kryteria diagnostyczne uzależnienia od gier oraz wykorzystano Polską adaptację gotowego kwestionariusza The Polish Internet Gaming Disorder Test (autorstwa Grajewski i Dragan 2021). Badanie ankietowe objęło 144 studentów kierunków medycznych uczelni wyższych w Polsce. Kwestionariusz zawierał pytania dotyczące częstotliwości grania, jego wpływu na codzienne życie, zdrowie psychiczne i rytm dobowy badanych. Analizie poddano m.in. relacje pomiędzy czasem spędzanym na graniu a zaniedbywaniem codziennych obowiązków.

Wyniki:

Większość respondentów deklarowała regularne granie, a ponad połowa z nich przyznała, że zdarza im się grać kosztem nauki, snu lub relacji społecznych. W okresach zwiększonego stresu wielu studentów zauważa nasilenie potrzeby grania. Znaczący odsetek badanych dostrzega również negatywny wpływ gier na ważne obszary swojego życia.

Wnioski: Uzależnienie od gier to problem wymagający większej uwagi w kontekście profilaktyki zdrowotnej. Niezbędne są działania edukacyjne, wczesna diagnostyka oraz dostęp do pomocy psychologicznej. Prezentowane wyniki podkreślają potrzebę włączenia tego zjawiska do strategii ochrony zdrowia publicznego w populacjach młodych dorosłych.

Wykorzystanie sztucznej inteligencji w terapii pacjentów w spektrum autyzmu.

Sara Rakotoarison, Agnieszka Sawina

SKN przy Zakładzie Biofizyki i Katedrze Biofizyki, WNMZ, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Tematem pracy jest analiza zastosowania sztucznej inteligencji w rozpoznawaniu i terapii pacjentów z spektrum autyzmu (ASD). Schorzenie o uwarunkowaniach genetycznych wpływa na funkcjonowanie poznawcze i społeczne dzieci. Szacuje się, że autyzm dotyka około 2% populacji dziecięcej, z czego zdecydowaną większą część stanowią chłopcy. Dotychczas podstawową metodą diagnostyczną była ocena zachowania, jednak ze względu na jej subiektywny charakter, diagnoza często bywa opóźniona. Coraz większą rolę zaczynają odgrywać nowoczesne techniki neuroobrazowania, takie jak rezonans magnetyczny, obrazowanie tensora dyfuzji oraz funkcjonalne MRI, które – wspierane przez algorytmy uczenia maszynowego – umożliwiają bardziej wiarygodną i zautomatyzowaną ocenę neurologiczną. Ponadto rozwijane są narzędzia, które bazując na analizie danych z kwestionariusze czy z analizy nagrań wideo, co pozwala na wcześniejsze wykrycie objawów już w ramach podstawowej opieki zdrowotnej. Sztuczna inteligencja znajduje też zastosowanie w terapii, m.in. w formie interaktywnych systemów czy robotów wspierających naukę komunikacji i relacji międzyludzkich u dzieci z ASD. Wdrażanie technologii AI do praktyki klinicznej zwiększa szansę na wcześniejszą interwencję i skuteczniejsze leczenie, oferując realną nadzieję na poprawę jakości życia pacjentów z autyzmem, jak i z innymi zaburzeniami neurorozwojowymi.

Rola mikrobiomu jelitowego w patogenezie i leczeniu depresji: przegląd aktualnych badań.

Wiktoria Klytta, Agnieszka Sawina, Helena Kalota

SKN przy Katedrze i Zakładzie Medycyny i Epidemiologii Środowiskowej, Wydział Nauk Medycznych w Zabrzu, Śląski Uniwersytet Medyczny, Polska

W ostatnich latach świat medycyny zaczął intensywniej angażować się w problematykę zdrowia psychicznego, a w szczególności depresji, która w końcu zaczęła być postrzegana jako bardziej złożona choroba, uwarunkowana wieloma, wciąż nie do końca poznanymi mechanizmami. Wśród najnowszych badań szczególną uwagę zwraca mikrobiom jelitowy jako potencjalny regulator funkcji psychicznych. Dysbioza jelitowa, przewlekły stan zapalny i metabolity mikrobiomu zostały powiązane z zaburzeniami osi jelitowo-mózgowej. Coraz więcej dowodów wskazuje na to, że skład mikrobiomu może modulować nastrój, a w dłuższej perspektywie może być również istotnym czynnikiem w patogenezie depresji. Intencją niniejszej prezentacji jest przedstawienie obecnego stanu wiedzy oraz perspektyw w zrozumieniu biologicznych podstaw tej choroby.